

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT

AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 208.

En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco
worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN

VOOR 3 MAANDEN,

te Amsterdam..... f 3.00
en Buitensteden franco..... f 3.50

Advertentien.

ZEVEN REGELS of minder..... f 1.00
Elken regel meer..... f 0.25
TAKSEL voor elke advertentie en herhaling.... s 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en
Wetenschappen.

WELVAART.

(Vervolg en Slot.)

Men vergeve het mij, indien mijne voorspraak wat langwijlig is geweest; doch het gaat mij overeenkomstig het spreekwoord: «daar het hart vol van is, loopt de mond van over,» want ik heb dezen zomer zoo veel gelegenheid gehad na te denken, en met van anderen gedachten te wisselen over de welvaart, welke in ons Vaderland genoten wordt, op een reisje, dat ik door eenige onzer zoogenaamde Landprovinciën gedaan heb, dat ik mij thans niet heb kunnen onthouden daarover een weinig uit te weiden. Mijn voornemen was toch eigenlijk eenige opmerkingen mede te deelen over de veelvuldige sporen van welvaart, welke ik meen allerwege op mijn toertje te hebben waargenomen.

Door die landstreek, welke wij, Amsterdammers, gewoon zijn te bewonderen, begaf ik mij naar Utrecht. Hier was mijn eerste rustpunt. Hoevele verfraaiingen, hoevele aanbouwingen zag ik niet. De grijze bisschopsstad was verjongd en had, te gelijk met hernieuwde jeugd, een meer vrolijk en opgeruimd aanzien gekregen. Vele nieuwe huizen zijn voor den middelstand aangebouwd, en niet weinige zijn er sedert weinige jaren voor den deftigen middelstand ingerigt. Deze zijn tot steeds verhoogende prijzen in huur en in koop gezocht, en, overeenkomstig de getuigenis van een geloofwaardig ingezetene, was het alleen aan gebrek van deftige huizen toe te schrijven, dat niet nog meerdere families zich te Utrecht kwamen vestigen. Inderdaad deze gezonde stad, met schoone omgevingen, levert een aangenaam verblijf op! — Wat ik hier zag, had ik gelegenheid ook te aanschouwen op een reisje naar Amsterdam, en ik verkreeg in beide steden de overtuiging, dat zij grootendeels ter woning verstrekken aan dien deftigen middelstand, welke in vele opzichten de zenuw en kracht van den Staat uitmaakt; een stand der burgermaatschappij, welke in ons Vaderland meer algemeen dan elders wordt aangetroffen, en waaromtrent de staathuishoudkundigen zich beklagen, dat het aantal personen, tot dien stand behoorende, voor de ware welvaart der Rijken, in verschillende andere staten te gering is.

Van Utrecht begaf ik mij naar de verrukkelijke omstreken van Zeist. Van het grootsche en vorstelijke Vollenhoven spreek ik niet. Dit goed van den baron van der Capellen kan met de prachtigste buitenlandsche villa's wedijveren, en wint het voorkeur van allen, wat de verzameling van kostbaarheden en zeldzame voorwerpen aangaat. Ik wilde spreken over de kleine buitenverblijven, over de schilderachtige cottages (zoo als de Engelschen ze noemen), die aan de hooftwegen tot zomerwoning verstrekt worden, en welke men van Utrecht af, op den weg naar Arnhem, tot in de nabijheid van het goed van den heer van Nijestuin, zoo menigvuldig aantreft. Wij zien hier nogtans niet enkel de welvaart bij den deftigen middelstand, ook de arbeidende klasse, de daghuurder geniet wezenlijke welvaart, en zegent inzonderheid twee mannen als zijne weldoeners: van der Capellen en Stoop. Maar van algemeene welvaart getuigen de ontginningen onder Zeist, Doorn en Woudenberg, zoowel als de toenemende tabaksteelt en kaasmakerij. — Men voeg daarbij, dat in de laatste tijden de bevolking van het sticht elke vijf jaren met tienduizend zielen is vermeerderd, om zelfs den ongeloofigste te overtuigen van den toenemenden bloei en de welvaart in de provincie Utrecht.

Over Amerongen liep mijn weg naar Tiel, de geboorteplaats van drie groote mannen van onzen tijd. De naam van den oudsten der drie werd reeds in Spanje beroemd, doch is door de verdediging van Antwerpen vijfhoek vereeuwigd geworden; — de bevriger van Indië, de overwinnaar van Diego Negro, is de tweede; — de derde is de stichter onzer armenkoloniën, wiens wijs beheer van Nederlandsch Indië ook in de gevolgen hoogst weldadig werkt en 's lands schatkist helpt stijven. — Tiel is ontegensprekelijk in bloei winnende, ten deele door de stoombooten, die dagelijks voorbij deze stad naar Rotterdam en Nijmegen varen. Deze brengen een wezenlijke vermeerdering van vertier te weeg, zoo voor de stad als de omstreken, bestaande aan de eene zijde uit de Tielwaard, aan de andere zijde uit het Maas-Waalsche. Het laat zich ligt begrijpen, dat het gemakkelijke en snelle vervoer van kersen, appels, peren en okkernoten, met de stoombooten, deze voortbrengselen alhier in prijs moet verhoogen, en zoo doende de verdiensten van den bouwman moet vermeerderen. Ook in het Maas-Waalsche beantwoorden de uitkomsten der teelt van vlas, hennep, tarwe en rogge allezins aan de billijke verwachtingen;

het dorp Wamel, onder anderen, draagt blijken van welvaart, zichtbaar mede in de fraaie, welonderhouden Hervormde, en in de nieuwgebouwde Roomsche kerk.

Ik keerde door de Tielwaard, met hare veelvuldige kersenboomgaarden en talrijke driftten kalkoenen; terug naar den straatweg op Arnhem, en had het verkwikkend genot van een verrukkelijk oord te doorreizen; een genot zoo veel te zuiverder, daar de velden getuigen van den nijveren geest van den landbouwer, en de woningen van de behoorlijke zorg voor haar onderhoud.

Welke omkeering heeft niet Arnhem ondergaan! Ik bedoel niet de stichting der groote gebouwen, als het Hof van Justitie, het Gouvernementshuis, de Kazerne voor de infanterie; neen, ik bedoel de stad zelf. Hoe groot is niet het getal inwoners, dat sedert weinige jaren, van elders gekomen, zich te dezer stede heeft nedergezet, zoodat er geheele straten zijn, waar men en in de bewoners en in het uiterlijke der huizen geen zweem van Arnhem, zoo als ik het, nog eenige jaren geleden, kende, thans wedervindt. — Zelfs de weg naar Velp is als verdwenen, want men vindt, tot op een merklijken afstand van de smaakvolle barrière, welke de poort te Arnhem heeft vervangen, niets dan nette woningen, of meestal kleine, tot gemak ingerigte buitenplaatsen. Velp heeft opgehouden te zijn het kleine dorp, waar men zich zoo geheel landelijk gevoelde; het heeft een stedelijk aanzien gekregen, en heeft deftige huizen met tuinen, in plaats van bouwland. Wel wandelt men nog naar de zoo verrukkelijke landgoederen in den omtrek, en naar Roozendaal, de prachtige burg der vroegere hertogen van Gelder; maar de statige laan van Velp naar Roozendaal is verdwenen, de partijen rondom het slot zijn geheel veranderd, en de heer van Roozendaal heeft een aantal gronden in erfpacht uitgegeven, waar de geogede stand fraaie huizen doet oprispen. Aan de andere zijde is Presikhaaf, nu weinige maanden geleden, in kleine loten gesmaalde en verkocht. Allerwege is rondom Arnhem een groote bedrijvigheid zichtbaar: hier bouwt men ruime, lichte woningen, daar legt men Engelsche partijen aan, maakt bloembedden of plant heestergeest, uit verre landen herkomstig, — of wel, er worden uitgestrekte gedeelten heide ontgonnen, ten einde de gronden, welke hier den landbouw onttrokken worden, daar wederom door andere stukken lands te doen vervangen.

Die werkzame bezigheid, die van welvaart en voorspoed getuigenis dragende bedrijvigheid, ontwaart men evenwel niet enkel in de nabijheid van Arnhem. Langs den geheelen straatweg, tot Zutphen toe, ontmoet men alom deelde ontwikkeling, de voortgang, dezelfde toename van welstand: of netten knappe woningen voor den landbouwer, of huizen bestemd voor den welhebbenden middelstand, of gebouwen voor de zulkken, wier namen men het woord rijk toevoegt. Terwijl ik aan de vroegere diepe zandwegen dacht, reed ik over een effen straatweg in een gemakkelijken snelwagen, en vond mij als omringd door woningen, waar huisselijkheid en gemak en onbekrompenheid heersehten. Het denkbeeld welvaart drong zich overal aan mij op, en ik dankte God voor den zegen, door Hem over mijn Vaderland zoo mildeijk uitgestort.

Tot naar Lochem deed ik een uitstapje, en keerde voorts van Zutphen over Apeldoorn op Harderwijk terug. Van Lochem tot Harderwijk was een merklijke vermeerdering van bevolking en een verbetering van den toestand des landmans in het algemeen onmiskenbaar. Aangenaam werd mijn oog getroffen door de opgebroken heidegronden, deels tot bouwland, maar meer nog tot aanplanting van boomgewas aangelegd of toebered. De aanzienlijkste landeigenaren hadden grotere of kleinere grondstukken met denneplantsoen bezet, of zij hadden kleine kwekerijen voor verschillende boomsoorten, ook van buitenlandsch houtgewas, tot het nemen van proeven bestemd. Lofteijk zijn deze pogingen, welke slechts onder het bereik vallen van geogede menschen; aan ieder vriend zijns vaderlands moeten zij welgevallig wezen, dewijl zij strekken tot vermeerdering van den rijkdom van onzen grond, en ook in de toekomst gunstig zullen werken, vooral bij het meer en meer toenemend gebrek aan houtgewas, inzonderheid in de Rijnstreek, waar het timmerhout schaarscher wordt, en oorzaak is, dat onrijp hout geveld en den Rijn afgevoerd wordt. Die aanplantingen in het graafschap van Zutphen en op de Veluwe kunnen niet missen, terwijl zij een weldaad zijn voor het Vaderland, te gelijk tot een zeer winstgevend kapitaal voor de kinderen en kindskinderen der tegenwoordige ontginners op te groeijen.

Te Harderwijk beklagde men zich over het verlies van den handel in verschen zeevisch, naar Arnhem en verder op langs den Rijn, dewijl thans, door middel van de Stoomboot van Rotterdam, in die behoefte op een meer gemakkelijke en betere wijze voorzien wordt. Die klagen zijn niet ongegrond, en men verliest een handel, welken men sedert eenen bezeten heeft. Doch dit verlies wordt voor Harderwijk zelf opgewogen door de belangrijke uitbreiding van den landbouw, een uitbreiding, die niet alleen nog meer kan toenemen, maar ongetwijfeld zal toenemen, naarmate de heidegronden in de nabuurschap der oude Geldersche akademiestad meer zullen verdwijnen. Tot de welvaart der stad zal gewis ook zeer wezenlijk bijdragen, de sedert weinige jaren aangelegde straatweg. In het algemeen op de Veluwe was zulks mede van invloed, zoo als ik ontwaarde op den weg van Harderwijk naar Nijkerk. In deze streek, voormaals zoo onvriendelijk voor den reiziger, treft men thans nieuwe woningen, bouwland en tabakspplantingen aan. Na dit alles nog slechts twee woorden over Gelderland, om nog een ander bewijs van toenemenden bloei en vermeerdering van welvaart te leveren. De bevolking van Gelderland bleef van 1795 tot 1815 op dezelfde hoogte, doch van 1815 tot 1835 is die bevolking met honderd duizend zielen vermeerderd!

Van Amersfoort kwam ik over Hilversum te Amsterdam, en ik behoef enkel te herinneren hoe, vóór niet vele jaren, Hilversum nog als een oas te midden der bruite, naakte heide geleegen was. Hoe aangenaam de omstreken van Hilversum tegenwoordig zijn, daarvan heeft zich denkelijk de halve bevolking van Amsterdam met eigen oogen overtuigd.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 23 Oc. Uit de gedetailleerde berekeningen, strekkende tot grondslag der begroting over 1839, blijkt, dat de uitgaven voor het departement van buitenlandsche zaken, waaronder de nationale nijverheid begrepen is, op een som van f 797,600 geraamd zijn, waarvan de kosten vallende op de buitenlandsche zendingen en consulaten f 404,025 belopen, als het tractement van den zaakgelastigde in Amerika f 12,000; Baden, idem van den minister resident f 7,000; Denemarken, tractement van den gezant en secretaris f 20,000; Duitse bondgenootschap, idem van den gezant, die tevens geaccrediteerd is bij de Haven van Nassau en Hlessen, en van den raad van legatie, die tevens zaakgelastigde is bij de vrije stad Frankfurt f 22,000; Frankrijk, idem van den gezant en raad van legatie f 44,000; Groot-Brittanje, idem van den gezant, raad van legatie en particulier secretaris f 55,600; Hanover, idem van den Minister resident f 3,000; Haazesteden, idem van den Minister resident f 6,000; Oostcearijk, idem van den gezant en raad van legatie f 28,000; Ottomaanische Porte, idem van den zaakgelastigde en kosten voor het onderhoud van het bruikbaar gebleven gedeelte van het Nederlandsche Paleis te Pera f 11,125; Pruisen, tractement van den gezant en secretaris f 28,000; Rome, idem van den zaakgelastigde f 7,000; Rusland, idem van den gezant en secretaris f 44,000; Sardinië, idem van den gezant f 7,500; Spanje, idem van den zaakgelastigde f 3,600; Wurtemberg, idem van den minister resident f 6,000; Zweden, idem van den gezant en secretaris f 22,000, tractement van den secretaris van legatie bij de centrale commissie voor de Rijnvaart te Mentz f 2000; non-activiteits-tractementen van raden en secretarissen van legatie, voor het tegenwoordige tot geen bepaald gezantschap behoorende f 5,200. De gezantschappen in Beijeren, Brazilië, Columbia, Mexico, Portugal, de beide Siciliën en Zwitserland zijn voor memorie uitgetrokken, gelijk ook de consulaten in Algiers, Amerika, Chili en Mexico. Het tractement van den consul-generaal in Brazilië bedraagt f 8,000; Columbia, tractement en toelage van den vice-consul te Bogota, waarnemende het consulaat-generaal aldaar f 7000; Denemarken, idem van den consul te Elsenor f 200; Egypte, idem van den consul-generaal f 5,600; Griekenland, idem en toelage van den consul-generaal, den vice-consul en kanselier f 11,000; Havana, tractement van den consul-generaal f 3,000; Kanarische Eilanden, idem van den consul f 3,000; Marocco, idem van den consul-generaal, en gewone spendatie-gelden f 8,500; Rusland, idem van den waarnemenden consul te Odessa f 2,000; Tripoli, tractement van den consul en gewone spendatie-gelden f 3,000; Tunis, idem van den consul en gewone spendatie-gelden f 7,500; en Zwitserland, toelage van den consul-generaal f 1,200.

— Omtrent den ramp, welke den Harlinger Beurtman getroffen heeft,

MINGELWERK.

DE KONINGENHOEDEN OP 'HET KERKHOF.

Vijf ure des avonds had juist de klok van het stadhuis te Baden-Baden geslagen, toen de deftige SPACKMANN, waard van den alomberoemden Zwarten Arend, de dubbele deuren ener zaal, waarin zich een twintigtal vrolijke en hongerige gasten bevond, met gepaste waardigheid opende, en tot algemeene genoegen aankondigde, dat het eten op tafel stond.

De oude baron VAN SPILAW stond het eerst op, de stukken op zijn schaakspel door elkander stootende, met het ongeduld van eenen speler, wiens spel slecht staat: zijn vriend, doctor MARTINEAU, volgde hem, evenwel niet zonder hem op een zegevierenden toon te doen opmerken, dat hij twee minuten later mat was, waarna onze Escalaap, in weerdil van zijne jicht en den last van zestig jaren, met al de ouderwetsche beleefdheid van eenen Franschen uitgewekene, zijne hand bood aan de dames, aan welke, voor het eerst van het seizoen, door eenige jonge lieden, aan het andere eind der zaal in een levendig gesprek gewikkeld, de gewone oplettenheid niet werd bewezen.

«Ik wed, dat die heeren over de jacht spreken,» zeide lagchende, en hard op gepoeg om door hen te worden gehoord, de jonge GRAVIN VAN LIMBURG, welker horduurwerk niemand had gedacht op zijne plaats te zetten.

«Gij hebt groot gelijk, mevrouw,» antwoordde FREDERIK VAN LOWENSTEIN, jong Pruisisch officier, tot wien in het bijzonder dit verwijt scheen gericht: «en zie hier den schuldige, die u nederig om vergiffenis smeekt,» vervolgde hij, haar, ten einde zijn verzuim te doen vergeten, den arm aanbiedende. De schoone gravin glimlachte en liet zich door FREDERIK in de eetzaal geleiden.

In den beginne hoorde men slechts het eentonig geluid der borden en glazen, maar vervolgens wisselde men eenige vrij onbeduidende woorden, die veelal de belangrijkste gesprekken voorafgaan.

«Gij wilt dus weten, mevrouw,» zeide op eenmaal FREDERIK tot de GRAVIN VAN LIMBURG, die naast hem was gezeten, «waar ik den nacht heb doorgebracht. Het was juist dit, dat ik bezig was aan lord HELLIS

te verhalen, toen gij ons op zulk een bevallige wijze onze onbeleefdheid hebt doen gevoelen.»

«En gij kunt oordeelen,» merkte lord HELLIS met een buiging op, «hoe belangrijk dit verhaal is, daar het ons de tegenwoordigheid der dames heeft doen vergeten.»

«Gewis een of andere akelige geschiedenis?» vroeg de gravin, met eenen bevalligen spottachtigen glimlach.

«Een ware nacht van UDOLFO,» hernam LOWENSTEIN. «Maar zie eens, hoe hard gij mij behandelt; elken dag verklaart gij ons den oorlog over eenen hartstogt, die, naar gij zegt, ons gestadig bezig houdt, en waaraan al onze gesprekken zijn gewijd, en nu dwingt gij mij om u nieuwe wapenen te verschaffen, door een onderwerp, dat u verveelt, zelve weder op het tapijt te brengen.»

«Wij luisteren;» riepen te gelijk al de gasten uit.

«Gij raadt niet,» begon FREDERIK, «aan welk een soort van jacht ik de voorkeur geef.»

«De eendvogelen-jagt?» vroeg iemand.

«Wel foc! welk een tijdverdrijf!» riep LOWENSTEIN uit. «Gij staat half in het water en hebt geen andere lommer, om u tegen een brandende zon te beschutten, dan eenige ellendige biezen; gij doet daar rhumatieke pijnen op, die gij nooit weder kwijt raakt; soms treft gij een verraderlijk meeras aan, waarvan de bedriegelijke oppervlakte met een korst is bedekt, en dit alles, waarvoor? voor een mager gevogelte, dat noch reuk noch smaak heeft.»

«Misschien is het de lange of de klopjagt?» vroeg een ander.

«Volstrekt niet,» antwoordde FREDERIK. «Daar gij het niet raden kunt, zal ik het u maar zeggen. Het is de jacht met fretten. Al lacht gij mij nog zoo uit, zal ik openlijk bekennen, dat dit mijn zwak is. Niemand is gelukkiger dan ik, wanneer men mij een dergelijke expeditie voorstelt. Geen last hoegenaamd, geen vermoeiend gepak bederft u het genoegen. Weet gij, waar zich een hol bevindt, waarvan de wroetende bewoners u zelve den toegang aanwijzen, — over dag, des nachts, wanneer gij wilt, slaat gij het beleg voor de sterkte. Om te overwinnen hebt gij slechts te zwijgen, want, even als een bekwaam generaal, die een citadel wil overrompelen, hebt gij een groote voorzigtigheid nodig. Niets beweegt zich nog in de

onderaardsche en in slaap gewiege stad... Uw fret gaat als veldontdekker voort. Als een voorzigtig mineur glijdt hij, zonder het minste gerucht, onder de sombere gewelven der kronkelende wegen; intrinschen begint u hart te kloppen, onbewaaglijk, aandachtig toezien en luisteren, wacht gij met angstig ongeduld, dat het sein van den strijd gegeven worde. Vijf minuten verloopende aldus, terwijl gedurig een nieuwe en grotere ontroering uwe zinnen bevangt. Eensklaps hoort gij een dof gekraak, even of onder uwe voeten een krater smeelde. Geen twijfel meer, het alarm is gegeven; in zijne laatste verschaningen overrompeld, vlugt de vijand in verwarring en ijt naar de poorten; dan valt gij aan, vol vuur, als een reserve van versche troepen, en de vlugtelingen onder een welonderhouden geweervuur verpletterende, rigt gij onbarmhartig een vreeslijk bloedbad aan.»

«Bravo!» zeide de baron VAN SPILAW, terwijl FREDERIK even ophield om adem te halen, «zoo ik mij niet bedrieg, zoudt gij niet onaardig een Spaansch bulletin redigeren.»

«Sedert dat ik mij te Baden bevind,» vervolgde onze jager, «heb ik niet veel gelegenheid gehad, om aan mijne liefkoosde liefheerij te voldoen. De groot-hertog heeft veel wild, doch ongelukkig is hij duizendmaal jaloerscher daarop den BARTOLOOP ROSINE, ook betreurde ik dezer dagen mijnen zoo aangenaam doorgebragten tijd, toen ik, als een eenvoudig page, te Potsdam, de uren van de wacht verkortte, met in het park op de konijnen van onzen goeden Koning WILLEM jacht te maken; doch een eerlijke strooper, wiens kennis ik onlangs heb gemaakt, stelde mij een partij voor, die mij ongemeen welgevallig was. Op twee uren afstands van hier, naar de zijde van Carlsruhe, ligt de aloude Abdij van Eberfeld, aan den voet van een bosch, in een streek vol wild. Mijn geleider bood mij aan, mij daarheen te brengen, maar op een voorwaarde, namelijk, dat ik aan niemand het doel van onzen togt zou bekend maken, en dat wij, alleen, en bij het eerste maanlicht, dien zouden onderneemen.»

«En gij zijt medegegaan?» vroeg de gravin, op eenen verwonderden toon.

«Welk een dwaasheid! om u met een man te wagen, dien gij nauwelijks kent! gij zijt waarlijk al te onvoorzigtig.»

«Gij zoudt mij nog veel meer verwijten doen,» zeide LOWENSTEIN, d teedere belangstelling der gravin met eenen dankbaren blik beantwoordende

leest men in de *Rotterdamse Courant* nog het volgende:
«De personen, welke het geluk gehad hebben, gerd te worden, zijn: drie Tyrolzangers, een jong mensch uit Embden, van Pels genaamd, een hoochmaker, en een vrouw uit Leeuwarden, twee stuurlieden, en een schipper van den Beurtman. Deze geredden hebben alles, wat zij bij zich hadden, verloren. Des avonds van den 19den waren zes der lijken gevonden. De beurtschipper en zijn knecht laten beiden weduwen en kinderen na. Te Harlingen hebben zich de welverw. heeren Jentink en Cool, benevens den heer S. Bernolot Moens, dadelijk tot eene commissie gevormd, om in de eerste behoeften der geredde schipbreukelingen te voorzien.»
— Men leest in het *Journal de la Haye* het volgende, omtrent een stuk, hetwelk heden avond in den Franschen Schouwburg alhier opgevoerd zal worden:
«De eerste voorstelling van *Un chef d'oeuvre inconnu*, welke verleeden Zaterdag in den Koninklijken Franschen Schouwburg dezer residentie heeft plaats gehad, is met den besten uitslag bekrond geworden. De heer Duvernoy, die met de eerste rol van dit zoo belangwekkend drama was belast, heeft zich van zijne taak met een merkwaardig talent gekweten, en is gedurende het geheele stuk herhaalde malen toegejuicht.»
— Bij het Koninklijk besluit, waarbij eenige bepalingen omtrent de huishoudelijke dienst van den Hoogen Raad zijn vastgesteld, is tevens bepaald, dat de archieven van het voormalige Hof van Holland en van de vroeger in dat gewest bestaan en geresideerd hebbende regterlijke collegiën en autoriteiten, onder de bewaring berustende gebleven van den eersten griffier van het vorige gerechtshof, en niet behoord hebbende tot het archief van laatstgenoemd hof, voorloopig onder hem als tegenwoordige depositaris zullen verblijven; in welke hoedanigheid hij voor de rigtige verzorging, bewaring en oplevering der archieven door Z. M. is verantwoordelijk gesteld.

— Volgens het plan der 178ste loterij, zal, naar men vernoot, de loterij weder met 500 loten worden vermeerderd, en dus op 26,000 gebragt, en bestaan uit 13,000 prijzen en 54 premien, waarbij sommige prijzen zullen zijn verhoogd, en in de 5de klasse onder de kapitale prijzen ook een prijs van f 15,000 worden gebragt; de opening der collecte zal den 19 Nov. plaats hebben, en de trekking der 1ste klasse op den 17 December aanstaanden.

— Door Z. M. is de heer M. A. F. H. Hoffman op nieuw benoemd tot directeur, van wege den handel, bij het vrij-entrepôt te Rotterdam.

— Het heeft Z. M. behaagd de heeren Mr. W. J. Quintus, G. J. Schmitter en G. R. Reinders te benoemen tot leden van de directie der maatschappij van landeigenaren en vastklemmende meijers in de provincie Groningen, en wel de twee eersten, die op Ult. December dezes jaars moesten aftreden, hij continuatie, en den laatstgenoemde, ter vervanging van wijlen den heer J. Vos.

— Dezer dagen is de heer S. O. Casembroot in den Nederlandschen adelstand verheven, en wel ten gevolge van het door hem gedaan verzoek, om alsnog, eyen als zijn overleden broeder L. de Casembroot, in den adelstand te worden ingelijfd.

— Door Z. M. zijn benoemd: tot secretaris van het grietenij-bestuur van Ameland, Jan Hendrik Heijmans Gz.; tot kommandant van het huis van Correctie te Hoorn, de majoor op non-activiteit Auguste Weber.

— Den 13 dezer is te Vlijmen, in den ouderdom van 83 jaren, overleden, de luitenant-generaal J. P. van Hoeij, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Men heeft te Batavia het voornemen opgevat, om het Christenkerkhof aldaar, hetwelk in een' ellendigen toestand verkeerde, te verfraaijen. Aan de huizen der Christenen zijn intekening-lijsten rondgezonden, opdat ieder, naar zijn vermogen, daartoe iets moge bijdragen. De commissie, die zich tot dat einde heeft gevormd, hield zich reeds te voren overtuigd, dat dit niet zonder gunstig gevolg zal geschieden; is het vooral den Christen een veelvoudig genot en aangename lijd zijn ontsnapen vrienden de laatste hulde te bewijzen, dan zullen de inwoners van Batavia, zegt de bedoelde commissie, niet door vele woorden behoeven te worden opgewekt, om eene kleinigheid af te zonderen, opdat het vooral ook hier, aan belijders van andere godsdiensten moge blijken, dat die verplichting, welke op hen rust, gaarne door hen wordt uitgeoefend.

— Aan de bij ons ontvangen *Surinaamsche Couranten*, die tot den 29 Augustus loopen, ontleenen wij onder anderen het volgende:

PARAMARIBO 25 Aug. De dag van gisteren, zijnde de 66ste verjaardag van Z. M. onzen geëerdheids Koning, was voor het Nederlandsch hart te belangrijk, dan dat de inwoners dezer volkplanting denzelfden ook niet met dankbare vreugde zouden gevierd hebben. Behalve door het vlaggen der op de reede liggende, zoo Nederlandsche als vreemde, schepen en vaartuigen, het lossen van 101 salot-schoten gedurende den loop van den dag, zoowel in het fort *Zeelandia*, als op Z. M. geraseerd fregat *Algiers*, de parade van de schutterij en het garnizoen, gekommandeerd door den WelEd. Gestr. heer Fiers Smeding, luitenant kolonel der schutterij, werd de algemeene belangstelling nog bovendien aan den dag gelegd door het uitsteken van vlaggen uit de huizen van vele ingezetenen. Ten 12 ure des middags gaf de Hoog Ed. Gestr. heer gouverneur-generaal a. i., ten gouvernements-huize een Breakfast, waarop alle civiele en militaire autoriteiten genoodigd waren, en bij welke gelegenheid de Toast: voor het welzijn en de verlenging der dagen van Z. M. onzen algemeene beminden Koning, door Z. H. E. G. ingesteld, inzonderheid, met algemeene geestdrift, gedronken werd. Des avonds waren de sociëteit de *Vereeniging* en de collegietuin *Vudersorg* prachtvol geillumineerd, terwijl de algemeene vreugde tot laat in den nacht voortduurde.

's GRAVENHAGE 22 Oct. Heden heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal een commissie-generaal gehouden, waarin de in de zitting van Donderdag daartoe benoemde commissie een ontwerp van adres aan den Koning heeft aangeboden, dat naar de afdelingen is verzonden, en hetwelk vervolgens een onderwerp der bijeenkomst van de centrale afdeling der Kamer heeft uitgemaakt. Morgen zal er weder een commissie-generaal, over hetzelfde onderwerp, gehouden worden. Men verzekert, dat het adres aanstaanden Donderdag aan Z. M. zal kunnen worden aangeboden.

— Prins Lodewijk Buonaparte heeft heden deze residentie bezocht; hij was vergezeld van eenen adjudant en eenen dokter. Hij is, na eenigen tijd alhier te hebben doorgebragt, en de merkwaardigheden te hebben bezigtigd, naar Rotterdam teruggekeerd. Morgen zal hij per stoomboot van daar naar Londen vertrekken.

«Zoo gij dien man gezien hadt. Verbeeld u iemand van vijf en een halven voet, met schuinse blikken en van een' krachtigen lichaamsbouw; eene soort van roover, niets ter wereld vreezeende, altijd van top tot teen gewapend, die even opgeruimd op zijnen evenmenschen als op eenen haas zou schieten, en gij zult u maar een zeer onvolmaakt denkbeeld van mijnen achtenswaardigen vriend, HORATIO SCHEMNITZ, vormen; overigens is hij een zeer braaf man, een slaaf van zijn woord, vol gevoel van eer en getrouw, even als een Navarrese bandiet, en niemand nederschietende, die hem niet in het uitoefenen van zijn beroep stoort.»

«Maar die man heeft, zoo ik hoop, geen' voet hier gezet?» vroeg de verschrikte gravin.

«Heden avond ten elf ure,» zeide FREDERIK, «was het volle maan; en juist als ik de Roovers van onzen onsterfelijken SCHILLER, toen de strooper zich voor mijn oog vertoonde. Maar ditmaal had hij, waarschijnlijk uit beleefdheid voor de dames, geen wapen bij zich; zijne gansche bagaasje bestond in een' grooten linen zak, een twintigtal tasschen voor de konijngedijt en twee uitmuntende fretten. In een oogenblik waren wij te paard gestegen; ik had mijn geweer en hij zijn jagtgereedschap op zijde. Wij gaven onze paarden de sporen en reden de stad uit. Spoedig troffen wij zeer slechte zijwegen aan. Na ons beklommen wij steile heuvels, dan weder daalden wij in diepe beekjes, en zagen, even als de *Zwarte Jager* van BURGER, bossen, bossen en valleijen achter ons vliingen. Sedert eenen geruimen tijd reden wij aldus, toen, op de helling van eene hoogte gekomen, door een groot spantenbosch overschaduwde, een besloten ruimte, door hooge muren omringd, achter welke zich de bouwvallen van een aloude klooster vertoonden, ons het eindperk onzer reis aanwees. De aanblik dezer ruïne was zoo woest en vreemd, dat ik HORATIO tot twee-malen aanschouwde, vreezeende in hem het signalement van SCHILLER te herkennen.»

«Geloof gij aan spoken?» vroeg plotseling mijn gids, onze paarden onder het overblijfsel van een dak vastmakende.

«Even zoo als gij aan het overde hazen geloof,» antwoordde ik.»

«In dit geval, volg mij.» Daarop zich tusschen de struiken eenen weg banende, begaf hij zich naar een gebouw, hetwelk ik voor een oude kapel herkende.»

— Een der dagbladen uit deze residentie, sprekende van de duurt van onderscheidene levensmiddelen, laant daarop volgen: «Niet genoeg echter kunnen wij thans de wijze voorzorg van ons achttien stadsbestuur de verschuldigde hulde en dank toezeggen, daar door de invoering eener doelmatige spaarkas, de verdere prijsverhoging zal worden voorkomen; zullende dezelve alsnu geene meerdere prijsverhoging verder ondergaan, en zal men alzoo, in deze dure tijden, eerst recht de vruchten van de bespaarde penningen kunnen plukken.»

— Eergisteren ochtend, den 20 dezer, is even voorbij het badhuis te Scheveningen komen aandrijven, en vervolgens op het strand gehaald, het wrak van een groot onbekend schip, hebbende men tot nog toe niets van deszelfs equipage of lading vernomen.

— Dezer dagen heeft Z. Exc. de minister van binnenl. zaken aan de provinciale staten van Zuid-Holland eene missive gerigt, houdende nadere voorschriften, door besturen van gestichten of instellingen van weldadigheid in acht te nemen, bij het indienen van verzoeken, ter bekoming van 's Konings autorisatie tot aanvaarding van aan dezelve besproken legaten.

— Insgeelijks is door het departement van binnenlandsche zaken aan de heeren gouverneurs der onderscheidene provincien eene missive toegezonden, ter beantwoording van de vragen 1°, in hoe verre de bepaling van art. 13 van het nieuwe burgerlijke wetboek reeds aanvankelijk op den 1sten October moet worden ingevoerd, 2° of bij dat artikel door plaatselijke besturen verstaan wordt, het collegie van dagelijksch bestuur, of wel de geheele raad, en ten 3° of de ambtenaren van den burgerlijken stand verplicht zijn, in persoon de werkzaamheden, welke daaraan verbonden zijn, te verrigten, dan wel of zij bevoegd zijn de assistentie in te roepen, welke bij art. 95 van het reglement op het bestuur der steden, mitsgaders in dat voor het bestuur ten platten lande wordt bedoeld. Omtrent de eerste vraag is een bevestigend antwoord gegeven, terwijl op de beide anderen is te kennen gegeven, dat onder plaatselijke besturen de geheele raad is bedoeld, en dat er geene reden bestaat, om aan de genoemde ambtenaren de bewuste assistentie te ontzeggen.

ENGLAND.

Part. Corresp. Londen 20 Sept. Ik ben heden van goederhand onder-richt, dat het project van het antwoord, door de Conferencie aan Holland te geven, reeds is opgemaakt, en thans het onderwerp is van de beraadslagingen en onderhandelungen van derzelver leden onderling. Hoewel daaromtrent nog weinig is uitgelekt, heb ik echter vernomen, dat de bepaling van de som, welke België jaarlijks aan Holland zal betalen, het voornaamste, zoo niet het eenige punt van verschil is, dat er nog bestaat; want ofschoon allen het daarover eens zijn, dat die som in het antwoord bepaald moet worden, zoo zijn de gevoelens over de som zelf nog niet eenstemmig, terwijl, naar men wil, dat bedrag de som van zes millioen niet zal te boven gaan. (Zie verder PARIS.)

Londen 20 Oct. Volgens dagbladen van Caracas, tot den 5 September, begint de financiële toestand van Venezuela een beter aanzien te verkrijgen, en zou het weldra in staat zijn de buitenlandse schuldeischers meer dan ijdele beloften aan te bieden. De inkomsten van 1837—1838 zouden waarschijnlijk 185,598 Ds. meer dan de uitgaven bedragen.

— De heer Faraday, directeur van het Hindosche toneel te Calcutta, heeft 6 zijner acteurs naar Europa gezonden, benevens een olifant, een struisvogel, twee panthers en twaalf of veertien slangen. De acteurs spelen met eene bewonderenswaardige naauwkeurigheid de volgende zes stukken: *Hamarapoutra*, De Ontmoeting; *Korion-ls-Thomas*, Het Toeval; *Paran-to-Poutra*, De Verrassing; *Harasey-Champoud*, Het Geluk; *Tonaou-lou-Pound*, De Eenzaamheid; *Fou-to-lis-cha*, De Groothed. Zes bekwaame muzikanten, in de beroemde pagode van Tripetty gevormd, en voertien kwekelingen (Samarapoutri), wedijveren om het talent van al de acteurs te verkoopen. Vooral zijn de slangen zeer merkwaardig, die verschillende dansen uitvoeren.

— Een brief geschreven van Buenos Ayres, zegt, dat de Fransche blokkade nog voortduurde, zonder hoop van opgeheven te worden, naardien het gouvernement, ofschoon nu beroofd van zijne voornaamste inkomsten, de inkomende regten, nog niet genegen was aan de onregtmattige eischen der Franschen toe te geven.

— De paarden, welke de generaal-majoor van de Poll hier onlangs voor de Nederlandsche stoeterij gekocht heeft, en welke vóór voortien dagen met de stoomboot de *Batavier* naar Holland verzonden zijn, zijn, naar men zegt, alle van het beste ras. Zij zijn 15 in getal, waaronder er een is van £ 300 en een van £ 700. Te zamen kosten zij tusschen de £ 5,000 en 6,000 £. Hunne namen en afkomst zijn als volgt: Carnaby, Puffendorf en Allerston van Brutandorf; de Drumme van den Kolonel; Castaway en Sylvan van Cain; Révenge van Fungus; Abbas Mirza van Camiel; Marquis van Muley; de Early Bird van Belamite; Mic Mac van Tramp; Appleton Lad van Humphrey Clinker; St. Kevin van St. Nicholas; Bonchill, twee jaren oud, van Zinganie en Miss Lydia, en Hope, twee jaren oud, van Belshazzar en eene zuster van Swinton.

— Van de Kaap de Goede Hoop meldt men, dat de berichten van de westelijke grenzen der Kolonië meer gunstig waren. De vrees, dat er een nieuwe oorlog met de Kaffers zou ontstaan, was merkkelijk verminderd, sedert de zamenkomst van den gouverneur, sir George Napier, in persoon gehouden met de voornaamste hoofden, te weten: Pato, Kama en Koupa Cobus van de Amagomagnable stam, en Unihala, Umkay Nonibis en Silyo van de Amongh-lamle stam. In deze zamenkomst, in eene kapel van eenen der zadelingen op de grenzen, waarbij bovendien 800 Kaffers tegenwoordig waren, gehouden, heeft de gouverneur met veel vastheid verklaard, dat het geenszins het oogmerk van zijn gouvernement was, de Kaffers te onderdrukken, maar dat het evenmin zou dulden, dat de laatste overeenkomsten van hunne zijde voortdurend geschonden werden; hij heeft er bijgevoegd, dat hij zelf een krijgsman was, bedekt met wonden, en dat hij, zoo het er op aankam, het zwaard zou weten te gebruiken en niet weder in de schede zou steken, voor dat hij de schuldige stammen gestraft had. Na wederkerige aanspraken, in welke de hoofden zich zoo goed mogelijk verontschuldigen, werd de zamenkomst gescheiden, met betuigingen van vrede en vriendschap en met belofte van getrouwe naleving der tractaten.

— Men zegt, dat de aardappelenteelt dit jaar in America zeer tegenvalt.

D U I T S C H L A N D.

BERLIJN 12 Oct. Thans is het zeker, dat het Pruisische gezantschap te Rome bevel heeft ontvangen, die stad te verlaten, waardoor alle diplomatische betrekkingen met den Pausselijken Stoel zijn afgebroken. Een roomsche abt zal waarschijnlijk de kerkelijke correspondentie blijven waarnemen, indien niet een attaché van een der Deutsche gezantschappen zich met deze taak belast.

MÜNCHEN 17 Oct. Z. M. de Koning is gisteren avond ten 7 ure in den besten welstand alhier teruggekeerd.

Part. Corresp. FRANKFORT 20 Oct. Uit hoofde van het eergisteren gevierde feest, heeft de bondsvergadering eerst gisteren hare wekelijksche zitting gehouden, welke door den groot-hertogl. Oldenburgschen gezant, den staatsraad Broth, niet werd bijgewoond, daar hij den groot-hertog, welke zich in Karlsruhe bevindt, zijne opwachting moest maken. De gezant van Z. M. den Koning der Nederlanden, de graaf von Grune, is gisteren alhier aangekomen, doch terstond naar zijn landgoed in den Rijngau vertrokken. Van het vertrek des landgraafs van Hessen Homburg naar Luxemburg verneemt men voor als nog niets. De heer Weisweiler, agent van het bankiershuis Rothschild, te Madrid, van Parijs naar Londen vertrokken, wordt binnen eenige dagen over Brussel alhier verwacht, om eenigen tijd in deze stad te vertoeven. Het wordt voor niet onwaarschijnlijk gehouden, dat het gezegde bankiershuis zich tot nieuwe geldoperatiën met de Spaansche regering zal verstaan, doch hetzelfde is, uit hoofde der betrekking, waaruit het tot de Noordsche Mogendheden staat, bij dergelijke stappen zeer voorzigtig. Z. D. H. de hertog Bernhard van Saksen-Weimar, die nu weldra in de Nederlanden zal terug keeren, heeft, vergezeld van den beroemden hoogleeraar Gaszo uit Berlijn, welke ook eene wetenschappelijke reis door Italië doet, den Vesuvius beklommen. Men verwacht, dat Z. D. H. een werk over zijne reis zal in het licht geven, hetwelk, bij de ervaring en kunde, welke die Vorst bezit, niet dan hoogst belangrijk zijn kan. Eenige ambtenaren der Turn- en Taxische post directie zijn, uit hoofde van ontrouw, afgezet.

Met zekerheid vernoot men uit Berlijn, alwaar men de naauwkeurigste berichten uit St. Petersburg kan bekomen, dat het sluiten van een defensief tractaat tusschen Engeland en Turkije slechts een verdocht is. Ook wordt van daar gemeld, dat Z. M. de Keizer van Rusland, spoedig na Hoogst-deszelfs aankomst in St. Petersburg, eene reis naar het Zuiden van Rusland zal ondernemen, om de aldaar aanwezige troepen in oogenchouw te nemen; het is niet onwaarschijnlijk, dat de aanwezigheid van dien monarch in dat gedeelte van zijn Rijk eenen sterken indruk op den Sultan zal uitoefenen. Te Berlijn zullen wellicht ook bij de aankomst des Turkschen ministers van Buitenlandsche zaken, de zaken van het Oosten ernstig behandeld worden, en een ander bijdragen, om den vroegeren Russischen invloed bij het Turksche Hof te herstellen.

Naar men zegt, zal de waanzinnige student, Freund, uit Beijeren, welke in den April-aanslag begrepen was, uit het krankzinnigen huis alhier aan zijne ouders worden teruggegeven, die hem reeds dikwerf hebben geëclameerd; doch onze autoriteiten wilden tot dus verre hem niet uitleveren.

F R A N K R I J K.

PARIS 21 Oct. De gewone Parijsche correspondentie behelst het volgende: «Men heeft te Parijs het bericht ontvangen, dat de Londensche Conferencie eindelijk haar ultimatum, betreffende het tractaat der 24 artikelen, had uitgevaardigd, en dat de aan België opgelegde voorwaarden van eenen weinig gunstigen aard zijn. Het is zelfs waarschijnlijk, dat de koning van Vorst Leopold in deze hoofdstad met dit besluit in verband staat. De Conferencie vordert de stipte uitvoering van het tractaat der 24 artikelen. Wat het grondgebied betreft, heeft men erkend, dat de Deutsche bondsvergadering, door de Noordsche Mogendheden ondersteund, geenen afstand van Luxemburg en Limburg zoude dulden. Ten aanzien van de schuld, is de aangenomen vermindering onbeduidend, en was het niet der moeite waardig zich daarmede bezig te houden. Van het oogenblik, dat de Conferencie had erkend, dat de grondslagen van het tractaat der 24 artikelen ten hoogste onregtvaardig waren (?), behoorde men de in het vlugschrift van den heer Dumortier aangeduide cijfers te onderzoeken, en alle recht aan België te laten wedervaren, of wel had men zich aan de letter van het tractaat moeten houden, en weigeren daarin iets te veranderen. Doch hoe het zij, de nieuwe regeling van dit punt door de Conferencie zal zonder uitstel plaats hebben, en zonder aan de liquidatie van het Syndicaat onderworpen te zijn. Wij weten niet, of vorst Leopold zich aan eene zoodanige beslissing zal onderwerpen, maar het schijnt ons zeker, dat men de grootste zwagheiden zal ondervinden, om hem de bevolkingen van Limburg en Luxemburg te ontnemen, welke niet onder Holland willen komen. De opgewondenheid is in deze provincien zoo groot, dat een opstand aldaar zoude vreezen is, en daar in dit geval de Pruisische troepen tusschen beiden zouden moeten treden, vragen wij ons zelve af, of Frankrijk zich lijdzaam zal betoonen tegenover gebeurtenissen, welke zoo nabij aan zijne grenzen zullen voorvallen.»

— De Parijsche *Temps*, een dagblad, hetwelk door sommigen wordt gezegd onder den invloed van de Belgische legatie te Parijs te staan, maakt ook van de bovenstaande belangrijke tijding melding, betreffende eene oplossing van het Hollandsch-Belgische vraagstuk, en laat zich daarbij breedte voerig uit, over den tegenstand, welken deze beslissing der Londensche Conferencie in België zal te weeg brengen. Genoomd blad spreekt met veel ophef van de hulpmiddelen, welke België zoude bezitten, om zich daartegen met kracht van wapenen te verzetten, en beweert, dat men aldaar in minder dan acht dagen een welgeordend en strijdlustig leger van 100,000 man met 200 stukken geschut en uitmuntende kavalerie zoude kunnen in het veld brengen. De *Temps* besluit met de verklaring, dat de beslissing der Conferencie niets beslist, en dat men alsnu meerdere onderhandelungen zal behoeven om eene botsing te voorkomen, dan er hebben plaats gehad om deze onvermijdelijk te maken.

— Niettegenstaande de troepen, die op de Oostelijke grenzen der rijk waren bijeengetrokken, bevel hebben ontvangen, om derzelver vorige standplaatsen weder te betrekken, schijnt het echter, dat de Fransche regering voornemens is, vooreerst nog eenige regementen langs de Zwitsersche en Pruisische grenzen bijeen te houden, om, bij voorkomende omstandigheden,

««Wel, waarheen leidt gij mij toch?» vroeg ik, met eenige verwondering; ««ik dacht, dat een jager alleen op St. Hubertus dag de mis moest hooren! Deze kerk is gewis zeer merkwaardig om te zien, daar het licht door deze gotische gewelven tot ons komt; ziedaar heerlijke nissen; het altaar is nog in vrij goeden staat; en zoo ik mij niet bedrieg, zie ik nog overleed een zeker aantal koorstelen; — maar wat komen wij hier doen, en welke dienst zullen wij vieren?»»

««Eene lijdendienst,»» antwoordde SCHEMNITZ. En daarop eene vernolmde den, achter het koor verborgen, met den voet openstotende, bragt hij mij, zonder verder een woord te spreken, op het kerkhof der abdij. Gij hebt allen Robert le Diable gezien, niet waar? gij herkent u de decoratie van het derde bedrijf, wanneer BEHTRAM de schimmien der nonnen opwekt?

Nonnes, qui reposez, etc.

Wel nu, het was juist hetzelfde, behalve de heerlijke partitie van MEIJERDEER; eene menigte tomben met afgewischte grafchriften; reusachtige steepen, half onder het welig gras bedekt; een geheel geslacht rustende in het stof; puinhoopen van eenen dag verloren; in midden der puinhoopen eener gansche eeuw! Ik was in eene diepe nimmer verzonken. Het geheimezonning maanlicht, de schaduw van eenige cyressen, als dorre geraanten door den akelig ruisschenden wind heen en weder geslingerd, terwijl de nachtuil, als een verduwde reiziger, van verre zijn klagend geschreeuw liet hooren, de kalme van den nacht, de ontzagwekkende eenzaamheid der plaats, dit alles had ik in eene fantastieke bedwelming gewiegd, en mijne gedachten waren zoo ver van HORATIO verwijderd, dat ik zijne afwezigheid niet bemerkte, zoodat ik hem eensklaps weder aan mijne zijde zag.

««Zijt gij gereed?» vroeg hij; ««zij zijn allen binnen.»»

««Allen binnen!» en van wie spreek gij toch?»»

««Van de konijnen, die uit grazen waren.»»

««Hoe dat!» riep ik vol verbazing uit, ««zijn wij hier ter plaatse onzer bestemming?»»

««De vos bekommert zich weinig, want zijne prooi heeft nest begeert. Ziedaar reeds vele jaren, dat de konijnen hier huisvesten, zoodat dat iemand zo nog verjaagd heeft; zoo groot is het biggeloof der arme wereld; en daar deze plaats droog, rustig en wel beschut is, ten noorden aan kreupelhout,

en ten zuiden aan vruchtbare vlakten grenzende, zoo hebben zij er zich al ras ongemeen vermenigvuldigd.»»

««Inderdaad was het gansche kerkhof niet anders dan een reusachtig konijnenhol; talrijke en gebaande paden kruisten zich in alle rigtingen, even als de straten eener welbevolkte stad. Op zijde van iederen grafssteen zag men eene menigte openingen, en de grond, aan alle kanten doorwoet, weergalmde onder onze voeten, even als een terrein, dat geheel en al ondermijnd is.»»

««Laten wij anderen hunne dwaze vooroordeelen,»» vervolgde mijn gids.

««Zijn de konijnen hier zoo goed niet, als elders? Integendeel, zij zijn dikker en vetter, daar zij niet gestoord worden; en de burgers van Baden en Karlsruhe, die de konijnen van mij koopen, en gelukkig niet wet n, van waar zij komen, bekennen daarom ook, dat zij beteren smaken dan alle andere hebben.»»

««Dit is derhalve uw jagttertijn?»»

««Zeg liever mijne provisie, want sinds tien jaren heb ik hier den kost voor mijn huisgezin gewonnen.»»

««Aldus sprekende, geleide hij mij naar eene tombe, die mij nog meer doorwoet dan de overige toeschouen; en aanstonds leide gij mij stoppende met de tot dit einde medegevoenen jagtasschen, liet hij er slechts twee of drie open. Tot dusverre zal ik bekennen, dat de akelige somberheid der plaats mijne liefhebberij had doen bedaren, maar deze toebereidselen wakenden haar, ondanks mij zelf, weder aan; en de twee fretten waren niet opgejaagd, of het geweer in de hand, en op het graf van den abt staande, was ik slechts op de verdediging van mijnen post bedacht. Het gevecht werd ras levendig, maar was van een zonderling gerucht vergezeld; iets vreeselijks en afgrijselijks, waarvan men zich geen denkbeeld kan maken. Nu eens was het eene vermenging van vreemde geluiden, een gekletter van menschenbeenderen; dan weder een dof geluid, gelijk de laatste schep aarde, die men, om afscheid van eenen geliefden doode te nemen, op zijne kist werpt.»»

««En gij hadt den moed om te schieten?»» viel eene dame FREDERIK in de rede.

(Het vervolg hierna.)

GEDRUKT BIJ A. ZWEEBAARD